

الله
البر الرحيم
بين

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل

دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری

گرایش مراقبتهای ویژه

عنوان

بررسی ارتباط کفایت اجتماعی با تبعیت از درمان در بیماران قلبی - عروقی

ترخیص شده از مرکز آموزشی درمانی امام خمینی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۰

استاد راهنما

دکتر فاطمه ابراهیمی بلبل

استاد مشاور

دکتر ناصر مظفری

نگارنده

فاطمه بابایی کلی

زمستان ۱۴۰۱

کد پایان نامه: ۸۳

تقدیم به :

مقدس ترین واژه ها در لغت نامه دلم، پدر و مادر مهربانم که زندگیم را مدیون مهر و عطوفت آن

می دانم.

تقدیم به همسرم به پاس قدردانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از سلامت،

امنیت، آرامش و آسایش را برای من فراهم آورده است .

تقدیم به تنها فرزند عزیز و دلبندم آقا امیر مسعود که با آرامش و صبوری مشوق من در اتمام این

پایان نامه بودند .

تقدیم به روح ملکوتی برادر عزیزم که همیشه مشوق من در زندگی و کارم بود.

تقدیم برادر بزرگوار و خواهران عزیزم که وجودشان شادی بخش زندگی ام هستند.

تشکر و قدردانی

سپاس و ستایش خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا این بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید. از استاد فرهیخته و شایسته؛ سرکار خانم دکتر فاطمه ابراهیمی که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و همواره راهنما و راه گشای اینجانب در تکمیل این پایان نامه بودند. از استاد صبور و با تقوا ، جناب آقای دکتر ناصر مظفری، که زحمت مشاوره این پایان نامه را در حالی متقبل شدند که بدون مساعدت ایشان، این رساله به نتیجه مطلوب نمی رسید. سپاس فراوان از کلیه اساتید محترم دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل که در کسب علم و دانش برای بنده زحمت فراوانی را متقبل شدند.

چکیده

زمینه و هدف: بیماری های قلبی عروقی از شایعترین بیماری های مزمن و از دلایل ناتوانی در افراد مبتلا است. این بیماران در معرض عود مجدد بیماری و پیشرفت ناتوانی هستند از طرف دیگر تبعیت از درمان یکی از موثرترین روش های جلوگیری از عوارض و پیشرفت بیماری های قلبی عروقی است که تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار می گیرد. لذا این مطالعه با هدف تعیین ارتباط کفایت اجتماعی با تبعیت از درمان در بیماران قلبی عروقی ترخیص شده از مرکز آموزشی درمانی امام خمینی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۰ انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی همبستگی تعداد ۲۷۰ بیمار قلبی عروقی ترخیص شده از مرکز آموزشی درمانی امام خمینی (ره) اردبیل در سال ۱۴۰۰ با روش تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه های کفایت اجتماعی فلنر و تبعیت از درمان مدانلو به انضمام پرسشنامه های جمعیت شناختی بود که توسط نمونه ها تکمیل گردید. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و با روش های آماری توصیفی (فراوانی، میانگین، درصد و انحراف معیار) و استنباطی (همبستگی و رگرسیون خطی) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: متغیر کفایت اجتماعی با تبعیت از درمان با ارتباط معنی داری داشت ($P < 0/05$)، هم چنین بین ابعاد مهارت های شناختی ($R = 0/370$, $P < 0/05$)، رفتاری ($P < 0/05$)، کفایت هیجانی ($R = 0/663$, $P < 0/05$) و آمایه های انگیزشی ($R = 0/449$, $P < 0/05$) با تبعیت از درمان ارتباط معنی داری مشاهده شد. نتایج نشان دادند که متغیرهای تحصیلات، چربی خون، محل زندگی و کنترل دارو توسط خانواده با کفایت اجتماعی و تبعیت از درمان ارتباط معنی داری داشتند. آزمون تحلیل رگرسیون خطی نشان داد که بعد مهارتهای رفتاری به میزان ۰/۹۹۴ می تواند کفایت اجتماعی بیماران را پیش بینی کند. هم چنین ابعاد اهتمام به درمان و تمایل به مشارکت در درمان نیز به میزان ۰/۹۹۹ توانستند تبعیت از درمان را پیش بینی کنند. در کل متغیر کفایت اجتماعی به میزان ۰/۴۵۹ تبعیت از درمان را در بیماران قلبی عروقی ترخیص شده پیش بینی می کرد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که بین کفایت اجتماعی و ابعاد آن با تبعیت از درمان در بیماران قلبی عروقی ارتباط معنی داری وجود دارد بر این اساس پیشنهاد می گردد کفایت اجتماعی این

بیماران در زمان ترخیص، ارزیابی و مطابق با نیاز بیماران آموزش و اقدامات لازم جهت توانمندسازی و افزایش کفایت اجتماعی آنها به عمل آید تا تبعیت از درمان بالاتری داشته باشند.

واژه های کلیدی: کفایت اجتماعی، تبعیت از درمان، بیمار قلبی عروقی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه و بیان مسئله.....	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۲-۱ بیان مسئله	۲
۳-۱ اهمیت و ضرورت انجام پژوهش	۶
۴-۱ اهداف پژوهش	۷
۵-۱ سوالات و فرضیات پژوهش	۹
۶-۱ تعریف نظری و عملی متغیرها.....	۹
۱-۶-۱ بیماری قلبی عروقی	۹
۲-۶-۱ تبعیت از درمان	۱۰
۳-۶-۱ کفایت اجتماعی.....	۱۰
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق.....	۱۱
۱-۲ مقدمه	۱۲
۲-۲ انواع بیماریهای قلبی عروقی.....	۱۲
۱-۲-۲ بیماری شریان کرونری	۱۲
۲-۲-۲ پر فشاری خون	۱۴
۳-۲-۲ نارسایی قلبی	۱۵
۳-۲ درمان های دارویی.....	۱۷
۴-۲ درمان های غیر دارویی	۱۷
۲-۵ شیوع و بروز بیماریهای قلبی عروقی.....	۱۷
۲-۶ عوامل خطر بیماری های قلبی عروقی.....	۱۸
۷-۲ عوارض بیماری های قلبی عروقی.....	۲۱
۲-۸ هزینه اقتصادی.....	۲۱
۹-۲ تبعیت از درمان	۲۲
۱-۹-۲ تعریف تبعیت از درمان	۲۲

۲۳ دلایل عدم تبعیت از درمان
۲۴ پرسشنامه های سنجش تبعیت از درمان
۲۵ کفایت اجتماعی
۲۵ ۲-۱۰-۱ تعریف کفایت اجتماعی
۲۶ ۲-۱۰-۲ ابعاد کفایت اجتماعی
۲۷ ۲-۱۱ مرور متون
۲۷ ۲-۱۱-۱ پیشینه تحقیق داخلی
۳۱ ۲-۱۱-۲ پیشینه تحقیق خارجی

۳۷ فصل سوم: مواد و روش تحقیق

۳۸ ۱-۳ مقدمه
۳۸ ۲-۳ نوع مطالعه
۳۸ ۱-۲-۳ جمعیت و نمونه مطالعه
۳۹ ۲-۲-۳ محیط مطالعه
۴۰ ۳-۲-۳ معیارهای ورود نمونه ها به مطالعه
۴۰ ۴-۲-۳ معیارهای خروج نمونه ها از مطالعه
۴۰ ۳-۳ ابزارهای گردآوری داده ها
۴۱ ۱-۳-۳ پرسشنامه کفایت اجتماعی فلنر
۴۲ ۲-۳-۳ پرسشنامه تبعیت از درمان مدانلو
۴۳ ۳-۳-۳ اعتبار روایی و پایایی ابزارهای سنجش
۴۴ ۴-۳ روش اجرای مطالعه
۴۵ ۵-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها
۴۵ ۶-۳ ملاحظات اخلاقی

۴۶ فصل چهارم: یافته های پژوهش

۴۷ ۱-۴ مقدمه
۴۸ ۲-۴ متغیرهای جمعیت شناختی

۳-۴ یافته های توصیفی و تحلیلی بر اساس اهداف مطالعه.....	۵۵
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش.....	۶۳
۱-۵ مقدمه.....	۶۴
۲-۵ بحث و بررسی یافته ها.....	۶۴
۳-۵ نتیجه گیری	۷۲
۴-۵ محدودیت ها.....	۷۳
۵-۵ کاربرد یافته ها.....	۷۳
۶-۵ پیشنهادات پژوهشی.....	۷۵
فهرست منابع.....	۷۶
ضمائم.....	۸۸
چکیده انگلیسی.....	۱۰۱

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲ طبقه بندی نارسایی قلبی انجمن قلب امریکا	۱۵
جدول ۲-۲ طبقه بندی نارسایی قلبی انجمن قلب نیویورک	۱۶
جدول ۱-۳ خرده مقیاس های کفایت اجتماعی فلنر	۴۱
جدول ۲-۳ خرده مقیاس های تبعیت از درمان	۴۲
جدول ۳-۳ ضریب آلفای کرونباخ کفایت اجتماعی	۴۳
جدول ۶-۳ ضریب آلفای کرونباخ تبعیت از درمان	۴۴
جدول ۱-۴ میانگین سن بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش	۴۷
جدول ۲-۴ توزیع فراوانی بیماران بر حسب جنس	۴۷
جدول ۳-۴ توزیع فراوانی بیماران بر حسب تاهل	۴۸
جدول ۴-۴ توزیع فراوانی بیماران بر حسب نوع بیماری	۴۸
جدول ۵-۴ میانگین طول مدت بیماری در بیماران شرکت کننده	۴۹
جدول ۶-۴ توزیع فراوانی بر حسب دفعات بستری	۴۹
جدول ۷-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب میزان تحصیلات	۴۹
جدول ۸-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب شغل	۵۰
جدول ۹-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب میزان درآمد	۵۰
جدول ۱۰-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب وضعیت بیمه	۵۱
جدول ۱۱-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب محل سکونت	۵۱
جدول ۱۲-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب سابقه مصرف سیگار	۵۲
جدول ۱۳-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب مدت مصرف سیگار	۵۲
جدول ۱۴-۴: توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب تعداد مصرف روزانه سیگار	۵۲

- جدول ۴-۱۵ توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب کنترل دارو توسط خانواده ۵۳
- جدول ۴-۱۶ توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب سرپرست خانواده..... ۵۳
- جدول ۴-۱۷ توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب ابتلا به دیابت..... ۵۴
- جدول ۴-۱۸ توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب داشتن چربی خون..... ۵۴
- جدول ۴-۱۹ توزیع فراوانی بیماران قلبی عروقی بر حسب نوع مسکن..... ۵۴
- جدول ۴-۲۰ میانگین قد و وزن بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۵۵
- جدول ۴-۲۱ میانگین شاخص توده بدنی بیماران قلبی عروقی شرکت نکننده در این پژوهش..... ۵۵
- جدول ۴-۲۲ ارتباط بین کفایت اجتماعی و تبعیت از درمان در بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۵۶
- جدول ۴-۲۳ وضعیت کفایت اجتماعی و ابعاد آن در بیماران قلبی عروقی..... ۵۶
- جدول ۴-۲۴ وضعیت کفایت اجتماعی به تفکیک نوع بیماری در این پژوهش..... ۵۷
- جدول ۴-۲۵ وضعیت تبعیت از درمان و ابعاد آن در بیماران قلبی عروقی در این پژوهش..... ۵۷
- جدول ۴-۲۶ وضعیت تبعیت از درمان به تفکیک نوع بیماری در این پژوهش..... ۵۸
- جدول ۴-۲۷ ارتباط مهارت‌های شناختی با تبعیت از درمان بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۵۸
- جدول ۴-۲۸ ارتباط مهارت‌های رفتاری با تبعیت از درمان در بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۵۹
- جدول ۴-۲۹ ارتباط کفایت هیجانی با تبعیت از درمان در بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۶۰
- جدول ۴-۳۰ ارتباط آمایه های انگیزشی با تبعیت از درمان در بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۶۰
- جدول ۴-۳۱ ارتباط بین کفایت اجتماعی با مشخصات دموگرافیک در بیماران قلبی عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۶۱
- جدول ۴-۳۲ ارتباط بین تبعیت از درمان با برخی از مشخصات دموگرافیک در بیماران عروقی شرکت کننده در این پژوهش..... ۶۲
- جدول ۴-۳۳ تعیین میزان ارتباط بین ابعاد (تبعیت از درمان) با استفاده از آنالیز رگرسیون خطی..... ۶۲

جدول ۴-۳۴ تعیین میزان ارتباط بین ابعاد (کفایت اجتماعی) با استفاده از آنالیز رگرسیون

خطی.....۶۳

جدول ۴-۳۵ ضرایب رگرسیون مربوط به پیش بینی تبعیت از درمان بر اساس کفایت

اجتماعی.....۶۴

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

نمودار ۱-۳ تعیین تعداد نمونه بر اساس نرم افزار pass ۳۹

فهرست شکل ها